

Kulttuuri
lauantaina 2.3.2002

TEATTERI

Muumit kokevat hurjia väristyksiä teatterissa

Birgitta Ulfssonin ohjaus huokuu Janssonin alkuperäistä henkeä

Uhkaavan tulvan takia on päätetty pakkosiirtää kaikki toiseen paikkaan. Palomestari on hätistänyt liikkeelle myös Muumipeikon ja Pikku-Myyin, jotka pohtivat missä tarkoituksessa kaikki siirretään toistensa koteihin. He eivät nimittäin arvaa, että heidät on yhdessä rouva Vilijonkan ja tämän kotiapulaisen Miisan kanssa sijoitettu teatteriin.

Hurmaavan logiikkansa ja Kirsi Kunnaksen verrattoman riimittelyn avulla Muumipeikko päättelee tarjolla olevan jonkinlaisen tee-aterian. Kukaan ei itse asiassa tiedä mikä se sellainen teatteri on, eikä tarvitsekaan.

Tove Janssonin näytelmä Muumit kullisseissa tekee asiasta perinpohjaista selkoa myös meille katsojille - ikää katsomatta.

Janssonin teoksista

on tehty monenlaisia näyttämösovituksia, mutta Muumit kullisseissa on ainoa Janssonin itse kirjoittama näytelmä.

Apunaan hänellä oli Lilla Teaternin johtaja Vivica Bandler, joka myös ohjasi näytelmän kantaesityksen vuonna 1958.

Helsingin kaupunginteatterissa nähdään nyt näytelmän suomenkielinen kantaesitys, ohjaajana alkuperäistä Teatterirotta Emmaa esittänyt Birgitta Ulfsson.

Voidaan todella hämmästellä, että vastako nyt! Mutta kun esityksestä aistii Janssonin läheisesti tunteneen ja Janssoninsa lukeneen Ulfssonin kosketuksen, voi toisaalta olla kiitollinen siitä ettei ketään toista ole päästetty ainakaan vesittämään kutkuttavan kulmikasta näytelmää.

Toteutuksen omaleimaisuus kumpuaa suoraan Janssonin luomista hahmoista, joihin katsoja saa ottaa rauhassa suhdetta ilman mitään ulkoista hälyä.

Nimi Muumit kullisseissa on herättänyt närkästyksiä, onhan seikkailussa mukana vain yksi muumi, mutta sanottakoon että kullisseissa on hyvin paljon muutakin. Siellä lymyää mm. kauhistuttava Vaarallisuus.

Santeri Kinnunen on kaupunginteatterin itseoikeutettu Muumipeikko ja täysin armoitettu roolissaan.

Kinnusen kokonaisvaltainen näyttämöpersoona kannattelee taitavasti sekä Muumipeikon loputtoman hurmaavaa ajatuksenjuoksua että oikeastaan perin virtaviivaista muumipukua. Kinnusen gestiikka puree herkeämättömästi.

Harvoin näkee myöskään niin täysipainoisesti tulkittua henkilöahmoa kuin Petriikka Pohjanheimon esittämä Miisa. Roolityö on niin täynnä kunnioitusta pientä ihmistä kohtaan, että synkän kotiapulaisen itsetunnottomuuteen samastuu täysin voidakseen kokea ne muutkin tunteet.

Marika Parkkomäen

Myy on mainio raivokkaassa innossaan, vaikka näytelmä jättääkin hänet hieman sivuun. Eeva-Liisa Haimelin tekee jännittävän roolityön Vilijonkkana, joka löytää itsestään uusia puolia vaihtaessaan hienostorouvan koltun näyttämöestarin haalareihin.

Teatterirottia Emman roolissa äksyilee Pekka Laiho. Omanarvontuntoinen Emma ei ole mikään teatteriklisee, eikä välttämättä yhtään kiltti katsojille.

Jyrki Seppä ei ole lavastanut näyttämölle jännittävää teatterimiljöötä, lavalla seisoo yksinkertaisesti lavasteita.

Ne eivät ruoki juuri mielikuvitusta, mutta ehkä niiden tärkein tehtävä onkin häivyttää pelkoa, onhan ympärillä valmiina koko teatterikoneisto.

Paljas näyttämö

se vasta pelottava olisikin.

Toteutuksesta paistoi ensi-illassa pieni keskeneräisyys, joka varmasti asettuu kun näyttelijät ehtivät kunnolla makustella roolejaan. Motivaatiota heillä ainakin on.

Lauri Meri
